

Tlačová správa
Luxemburg 12. septembra 2019

Podľa preskúmania audítorov nedávne plány EÚ v oblasti obrany so sebou prinášajú výkonnostné riziká.

Podľa nového preskúmania Európskeho dvora audítorov súčasné vojenské spôsobilosti a spolupráca členských štátov nezodpovedajú novej úrovni ambícií obrannej politiky EÚ. Audítori varujú, že synergie medzi iniciatívami EÚ a ostatnými obrannými a bezpečnostnými rámcami sú zásadne dôležité. Konkrétne, rozhodujúcou otázkou je, či EÚ bude schopná dopĺňať NATO a predchádzať duplicitě a vzájomnému prekrývaniu. Nedávne iniciatívy na úrovni EÚ a navrhované zvýšenie financovania predstavujú výkonnostné riziká.

Členské štáty si naďalej zachovávajú svoju silnú dominanciu v otázkach európskej obrany, a až do roku 2014 sa v oblasti obrany prijímali na úrovni EÚ len obmedzené kroky. Nedávny medzinárodný vývoj spolu s hospodárskymi a priemyselnými aspektmi dodali európskej obrannej spolupráci novú hybnú silu. V nadväznosti na globálnu stratégiu EÚ z roku 2016 a jej plán vykonávania pre oblasť bezpečnosti a obrany bolo začatých niekoľko iniciatív a mechanizmov. V tejto súvislosti Európska komisia navrhla značné zvýšenie rozpočtu EÚ na obranu a vonkajšiu bezpečnosť: 22,5 mld. EUR na roky 2021 – 2027 v porovnaní s 2,8 mld. EUR v období 2014 – 2020.

Audítori vidia riziko, že sa nemusia zaviesť náležité systémy na zabezpečenie takéhoto zvýšenia výdavkov EÚ. Taktiež uznávajú, že obrana je oblasťou, ktorá je nerozlučne spätá s národnou zvrchovanosťou. Medzi členskými štátmi EÚ sú jasné strategické rozdiely a ich vnímanie bezpečnostných hrozieb a úlohy EÚ v oblasti obrany sa môžu líšiť. V členských štátoch tiež platia odlišné pravidlá vojenského zapojenia a panujú rozmanité pohľady na použitie vojenskej sily. Audítori poznamenávajú, že niektoré pojmy, ako sú „strategická autonómia“ alebo „európska armáda“, pôsobia v takomto kontexte široko a nejasne.

Ďalej dodávajú, že je zásadne dôležité zabezpečiť jednotnosť iniciatív EÚ a synergie s ostatnými obrannými a bezpečnostnými rámcami. Obzvlášť to platí pre NATO, pretože pre 22 členských štátov ostáva hlavným rámcom, pokiaľ ide o kolektívnu obranu. Rozhodujúcou otázkou je, či je EÚ schopná dopĺňať NATO a predchádzať tak duplicitě a prekrývaniu jeho funkcií.

*Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body preskúmania Európskeho dvora audítorov.
Úplné znenie dokumentu je uverejnené na webovom sídle www.eca.europa.eu.*

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Obrana zahŕňa rozvoj reálnych vojenských spôsobilostí s jasným potenciálom odrádzať od prípadných hrozieb“, povedal Juhan Parts, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za toto preskúmanie. „Bez dôležitých faktorov úspechu a bez konkretizovania jasných cieľov existuje riziko, že súčasné iniciatívy EÚ v oblasti obrany zostanú prázdny dokument a skončia bez výsledku“.

Pokiaľ ide o obranu, existuje viditeľný rozpor medzi tým, čo sa od členských štátov očakáva, a čo dokážu reálne odsúhlasiť a zabezpečiť. Vojenské spôsobilosti v EÚ boli v posledných rokoch negatívne ovplyvnené nedostatočnými investíciami a znižovaním vnútroštátnych rozpočtov na obranu a vyznačujú sa vysokou mierou duplicity a fragmentácie, poukazujú audítori. Zhoršuje to ešte aj nedostatok spoločných technických noriem, čo je na úkor interoperability rôznorodých ozbrojených síl v Európe. Celkovo súčasné vojenské spôsobilosti členských štátov nezodpovedajú úrovni vojenských ambícií EÚ a ak by sa Európa mala brániť sama bez vonkajšej pomoci, na preklopenie tejto medzery by potrebovala niekoľko stoviek miliárd EUR. Odchod Spojeného kráľovstva z EÚ by túto situáciu ešte zhoršil, keďže výdavky Spojeného kráľovstva na obranu sú najvyššie v Európe a tvoria približne štvrtinu celkových výdavkov všetkých členských štátov EÚ na túto oblasť.

V posledných rokoch vzniklo niekoľko iniciatív a mechanizmov súvisiacich s obranou, vrátane stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO), koordinovaného výročného preskúmania v oblasti obrany (CARD) a Európskeho obranného fondu. Tieto iniciatívy a navrhované zvýšenie financovania na úrovni EÚ a vnútroštátnych rozpočtov možno považovať za veľký krok vpred pre európsku obranu. Ich úspešnosť však vo veľkej miere závisí od niekoľkých kľúčových podmienok, ktoré sa v súčasnosti podľa audítorov nespĺňajú. Ide predovšetkým o:

- účinný proces plánovania v rámci EÚ,
- účasť členských štátov,
- vplyv na reálne potreby v oblasti spôsobilosti,
- rámec riadenia a zodpovednosti.

Poznámky pre redaktorov

V preskúmaní sa predstavujú a analyzujú skutočnosti súvisiace s konkrétnou otázkou, nejde o audit.

Preskúmanie EDA č. 9/2019 „Európska obrana“ je dostupné v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

Kontakt pre médiá v súvislosti s týmto preskúmaním

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
Tel.: (+352) 4398 47502 / Mobil: (+352) 691 551 502